

Комплексне вирішення цих недоліків дозволило б вирішити проблему завершення структурного реформування економіки, забезпечити захист прав власності інвесторів, який є ключовим елементом сприятливого інвестиційного клімату будь-якої держави і неодмінною передумовою реалізації його інноваційного потенціалу.

1. Конкурентоспроможність економіки України в умовах глобалізації // Я.А. Жаліло, Я.Б. Базілюк, Я.В. Белінська та інші.; За ред. Я.А. Жаліла. – К.; НІСД, 2007. — С. 332. 2. Сухоруков А. І. Технологічна реструктуризація як напрям антикризової політики // Стратегічна панорама, 2005. — № 3. 3. Зарубіжний досвід роботи технопарків. “Наукові” технопарки. // Ел. доступ. <http://www.raexpert.ru/researches/technopark/part2/> 4. Гуржій А.М., Каракай Ю.В., Петренко З.О., Вавіліна Н.І., Куранда Т.К. Інноваційна діяльність в Україні: Монографія. — К.: УкрІНЕІ, 2007. — 144 с. 5. Регіональні перспективи розвитку технопарків. // Ел. доступ. <http://www.raexpert.ru/researches/technopark/part4/>

О.Я. Чаус, З.С. Гуц

Національний університет “Львівська політехніка”

ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

© Чаус О.Я., Гуц З.С., 2011

Поступове входження України в світове господарство та її пристосування до вимог європейських держав сприяє формуванню нових підходів до розвитку інноваційно-інвестиційної моделі економіки. Інноваційний розвиток економіки комплексно об’єднує виробництво, науку, освіту, управління, фінанси, культуру та інші складові суспільного життя.

Невід’ємною складовою для впровадження стратегії інноваційного розвитку економіки є інноваційна політика, що насамперед ґрунтується на створенні сприятливого інвестиційного клімату, а також формуванні дієвих структур для її реалізації і налагодженню ефективного механізму взаємодії між ними, тобто формування сприятливих умов для функціонування суб’єктів інноваційної діяльності та розвитку підприємництва в інноваційній сфері [1].

Отже, передумовою створення в Україні інноваційної інфраструктури є розроблення національної інноваційної системи (НІС) як нової ефективної структури управління науково-технічною сферою країни. І так, інноваційна інфраструктура — сукупність підприємств, організацій, установ, їх об’єднань, асоціацій будь-якої форми власності, що надають послуги із забезпечення інноваційної діяльності (фінансові, консалтингові, маркетингові, інформаційно — комунікативні, юридичні, освітні тощо). До об’єктів інфраструктури підтримки підприємництва відносяться: бізнес-центри, бізнес-інкубатори, технопарки, лізингові центри, фінансово-кредитні установи (кредитні спілки, інші установи взаємного кредитування, кредитно-гарантійні установи), фонди підтримки підприємництва, інвестиційні, інноваційні фонди і компанії, довірчі товариства, фондів і товарні біржі, інформаційно-консультативні установи, страхові компанії, аудиторські фірми. Інноваційна інфраструктура зумовлює темпи (швидкість) розвитку економіки країни. Досвід розвинених країн світу підтверджує, що в умовах глобальної конкуренції на світовому ринку неминуче виграє той, хто має розвинену інфраструктуру створення і реалізації інновацій, хто володіє найбільш ефективним механізмом інноваційної діяльності. Ці структури мають бути універсальними і здійснювати створення будь-яких інновацій і розвиток будь-яких виробництв на конкурентоздатній основі. При цьому повинна бути налагоджена гнучка система випереджаючої підготовки і перепідготовки кадрів-професіоналів у сфері інноватики та інноваційної діяльності, ефективно реалізуючих комплексні проекти відновлення і розвитку вітчизняних виробництв і територій [2].

На сучасному етапі НІС має два основних завдання:

- Тактичне – запуск процесів масового оновлення всіх сфер господарської діяльності;
- Практичне – впровадження механізмів стимулювання попиту та пропозиції на інноваційні продукти за одночасного розвитку інфраструктури інноваційної діяльності [3].

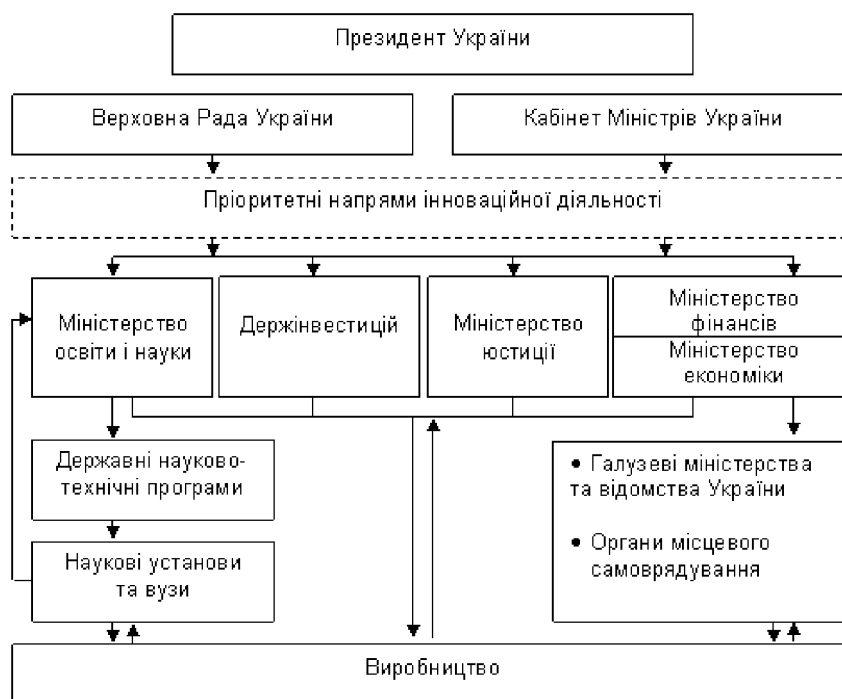
Для стимулювання діяльності усіх суб'єктів національної інноваційної системи, необхідно вжити таких заходів:

- провадити дотації на підвищення кваліфікації персоналу, що займаються науково-дослідними та дослідно-конструкторськими розробками;
- стимулювати використання енерго- та ресурсозберігаючих технологій, а саме встановлення сонячних панелей, вітряків, шляхом відмови від оподаткування на придбання таких технологій;
- запровадити послуги безоплатного використання державних лабораторій для малих та середніх підприємств, що займаються розробкою інноваційної продукції, що має стратегічне значення для держави;
- стимулювати закупівлю передових технологій компаніями, шляхом надання податкового кредитування [4].

Для підтримання прискореного розвитку в Україні потрібно здійснити систему заходів щодо активізації інноваційно-інвестиційної діяльності та формування адекватного вимогам часу фінансового механізму. У сучасних умовах господарювання вагому роль у забезпеченні інноваційної діяльності відіграє самофінансування: власний капітал, рефінансування прибутку та амортизаційний фонд тощо [5, 170].

Щодо узгодження дій влади та забезпечення координації роботи центральних органів виконавчої влади Держінвестицій, а також зменшення дублювання їх функцій автором запропоновано таку схему регулювання науково-технологічним та інноваційним розвитком (див. рисунок) [5].

Плідна співпраця та взаємодія наукових установ, вузів, органів місцевого самоврядування та виробництва стимулюватиме розвиток інноваційної інфраструктури, яка складається з таких основних елементів, як державні та комунальні інноваційні фінансово-кредитні установи, венчурні компанії та фонди, технополіси, технологічні парки (технопарки), бізнес-інкубатори, інноваційні центри (технологічні, регіональні, галузеві), промислово-фінансові групи, кластери та ін.

Схема державного регулювання науково-технологічного та інноваційного розвитку

Отже, відповідність новостворюваних товарів та послуг, комерціалізація результатів роботи інноваційних підприємств, залежить від інформаційного забезпечення суб'єктів інноваційної діяльності та ефективної системи державного фінансового стимулювання. Впровадження інноваційного елементу є ключем до побудови конкурентоспроможної економіки, випуску високотехнологічної продукції та підвищення якості життя населення. Під час формування стратегії інноваційного розвитку необхідно враховувати процеси, що забезпечують інноваційну діяльність в умовах сучасних глобалізаційних викликів.

1. *Інноваційний розвиток економіки: модель, система управління, державна політика/За ред. Д-ра економ. наук, проф.Л. Федулової. – К.: “Основа”, 2005р. – 552 с. 2. № 40-IV, 04.07.2002, Закон, “Верховна Рада України Про інноваційну діяльність”. 3.Гаєць В., Семіноженко В. Інноваційні перспективи України: 2006р. – 272с. 4. Йохна М., Стадник В. Економіка і організація інноваційної діяльності: Навчальний посібник. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2005р. – 400 с. 5. Управління інноваційним процесом в Україні: проблеми, перспективи, ризики/ Тези доповідей II Міжнародної конференції, видавництво Національний університет “Львівська політехніка”, 2008 р. 6. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів / Г.О. Андрущук, І.Б. Жилияєв, Б.Г. Чижевський, М. М. Шевченко. — К: Парламентське вид-во, 2009. — 632 с.*

І.А. Шовкун

ДУ “Інститут економіки та прогнозування НАН України”

ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЛАНКИ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

© Шовкун І.А., 2011

Формування цілісної системи інноваційної інфраструктури є важливим чинником активізації інноваційних процесів і післякризового відновлення економіки України. Інноваційна інфраструктура є складним комплексом суспільно-економічних інституцій, які забезпечують потенційну можливість розробляти й пропонувати ринку нові технології.

Становлення інноваційної інфраструктури в Україні досі відбувається несистемно – функціонують ті об'єкти інфраструктури, які залишилися у спадок від минулих часів (серед таких можна назвати галузеву і заводську науку – проектні інститути, конструкторські бюро, а також систему центрів науково-технічної інформації тощо), або новостворювані з підприємницької ініціативи об'єкти (технологічні парки, малі інноваційні підприємства тощо). Всупереч потугам очолити розвиток інноваційної інфраструктури, роль держави досі залишається обмеженою, що зовсім не сприяє прискоренню інноваційних процесів. Гальмування інноваційного розвитку зумовлюється такими проблемами, як незавершеність формування системи інституцій інноваційної інфраструктури, передусім фінансово-кредитної ланки;

- бездіяльність Українського банку реконструкції та розвитку щодо виконання цільової функції – забезпечення позичковими коштами технологічної модернізації національного господарства;

- обмеженість джерел фінансових ресурсів для відродження кластерів високотехнологічних виробництв;

- висока вартість кредитних коштів банків і внаслідок цього неможливість залучення зовнішніх коштів для реалізації довготривалих інноваційно-технологічних проектів у галузях промисловості;

- нерозвиненість фінансових ринків і відсутність ефективної системи переливу капіталу, внаслідок чого не вдається залучати кошти до модернізації переробної промисловості;